

کتاب

اهدای بیش از ۳۶۰ هزار نسخه منبع اطلاعاتی به کتابخانه ملی ایران

مدیرکل فراهم آوری سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران از اهدای تعداد ۳۶۰ هزار و ۴۲۹ نسخه منبع اطلاعاتی به صورت کتاب چاپی و منتشر شده توسط افراد حقیقی، خانواده های فرهنگ دوست و نیک اندیش در سال ۱۴۰۱ خبر داد که از این تعداد ۳۶۶ نسخه منبع نفیس و کمیاب شناسایی و تفکیک شده اند.

به گزارش روابط عمومی سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، حمیدرضا سلطانی لرگانی نسخ نفیس اهدایی در سال گذشته گفت: اهدای منابع اطلاعاتی توسط اشخاص و خانواده های فرهنگ دوست به شکل مستمر انجام می شود و در سال ۱۴۰۱ بیش از ۲۶۰ هزار نسخه منبع شامل ۲۹۱ هزار و ۱۵۷ نسخه کتاب، ۳۲ هزار و ۲۲۶ نسخه نشریه و ۳۷ هزار و ۴۶ نسخه سایر منابع غیر کتابی به سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران اهدا شده است.

وی ادامه داد: از میان منابع اهدایی، تعداد ۳۶۶ نسخه منبع اهدایی نفیس شناسایی شده است که ۲۰ نسخه کتاب خطی و نفیس، ۳۰۴ نسخه کتاب چاپ سنگی و سربی وجود دارد و تعداد ۳۵ نسخه از این مجموعه نیز مربوط به دستنوشته های اشخاص نامی از جمله شهید مسعود علیمحمدی و زنده یاد محمود دست پیش است.

به گفته وی همچنین در میان مجموعه های اهدایی تعداد ۳ تابلو نقاشی، ۴ تابلو خط که یکی از آنها دارای مهر و امضای ناصرالدین شاه قاجار است نیز برای نگهداری به مخازن سازمان ارسال شده است.
سلطانی گفت: اداره کل فراهم آوری علاوه بر دریافت منابع از فرهیختگان و اهداکنندگان به استناد بخشنامه مندرج در شماره ۴۸۴۹۸ مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۲ دولت، کتاب هایی که در وزارتخانه ها، سازمان ها، موسسات دولتی و نهادهای انقلاب اسلامی از آنها استفاده نمی شود و همچنین کتاب های وجینی کتابخانه های دولتی را دریافت و ضمن تأمین کسری مخازن به منظور حفظ میراث مکتوب کشور، ما بقی را بین کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی با اولویت مناطق محروم توزیع می کند و به این ترتیب منابع مازاد اشخاص و سازمان ها دوباره در چرخه اطلاع رسانی قرار می گیرد.
به گفته وی اداره کل فراهم آوری آمادگی دارد تا در سال جاری نیز منابع اهدایی اشخاص و سازمان ها را دریافت کند و علاقه مندان می توانند برای مشارکت در این امر فرهنگی منابع اهدایی خود را به گروه مبادله واهد ا کتابخانه ملی ارائه کنند.
تلفن ۸۱۶۳۲۲۴۰ آماده پاسخگویی به سوالات شهروندان محترم است.

اثر برتر جشنواره بین‌المللی «عکس ۵» دوربین طلای کیارستمی می‌گیرد

دبیر جشنواره جایزه بین‌المللی «عکس ۵» از اهدای جایزه دوربین طلا عباس کیارستمی در بخش نگاه نو این رویداد به برترین عکس خبر داد.

به گزارش روابط عمومی جشنواره بین‌المللی «عکس ۵»، مهدی شادی زاده گفت: نام این جشنواره برگرفته از فیلم عباس کیارستمی است که به شکل کاملا تخصصی در زمینه عکس و ویدئو آرت است و این جشنواره براساس این فیلم و یادبودی برای این‌ کارگردان فقید پایه گذاری شد.

دبیر جشنواره جایزه بین‌المللی «عکس ۵» افزود: در سه دوره قبلی توانستیم جایزه ویژه ای را به نام عباس کیارستمی اختصاص دهیم در نتیجه در این دوره تصمیم گرفتیم جایزه دوربین طلا عباس کیارستمی را داشته باشیم که این جایزه یک سمبل است.

وی گفت: این جایزه در بخش «نگاه نو» به عکاسی برتر چه داخلی و چه خارجی اهدا می شود که در این بخش خود عمل عکاسی مهم نیست بلکه مفهوم، خلاقیت و قنومنتناژ حرف اول را می‌ زند. همچنین این جایزه یکی از جایزه های ماندگار و مهم این جشنواره خواهد بود.

این مستندساز تأکید کرد: همچنین تا به امروز عکاسان زیادی از ایتالیا، ژاپن، فرانسه و ترکیه به این جشنواره اعتماد کردند و عکس های زیادی فرستادند به همین دلیل ما تصمیم گرفتیم در کنار جوایز دیگر یک سمبل و نماد از کشورمان به این عکاسان اهدا کنیم.

جایزه بخش «نگاه نو» شامل یک لوح بین‌المللی با امضای رئیس هیئت داوران ناکافوجی و دوربین طلا عباس کیارستمی که قالبی از دست و دوربین و عینک عباس کیارستمی است، می شود. همچنین اصل این مجسمه در دبیرخانه جشنواره نگهداری می شود.

عوامل این جشنواره عبارتند از: مهدی شادی زاده دبیر جشنواره و شورای سیاست گذاری، علیرضا شادی زاده شورای سیاست گذاری، لیلی گلستان شوروی سیاست گذاری، لیلی خسرو پناه مشاور هنری، غزاله سعادتی مدیر روابط عمومی و مشاور رسانه.

مقاله

نکته های نیکو

کهنه.....عباس فضلی

استاد دانشگاه

◀پرشی و بوچی

آلبر کامو پوچی را عبارت از برخورد میان پرشش انسان و خاموشی نامعقول جهان می داند. توضیح این که انسان در طول زندگی با پرشش هایی مواجه می شود که پاسخی از سوی خود یا دیگران دریافت نمی کند. شاید اساسی ترین پرشش آدمی از وجود شر و شکاف بین فقر و غنا یا همان تبعیض و بی عدالتی است که در جهان

مشاهده می شود. و در این رباعی منسوب

به باباطاهر همدانی نیز مشهود است اگر دستم رسد بر چرخ گردون/ از او پرسم که این چین است و آن چون یکی را داده ای صد گونه نعمت/ یکی را قرص جو آلوده در خون من یکبار خانواده ای را دیدم که برای اولین فرزندش که تازه به دنیا آمده بود ۱۲کفش خریده بود یا برایش هدیه آورده بودند.

فرهنگ

در همان حال ۱۲ کودک را می بینی که پابرهنه در کوچه های آلوده می لولند. باز سوالات بی پاسخ بسیاری وجود دارد که آدمی را رنج می دهد و به خودکشی و دیگرکشی می کشاند. و چون آدمی نمی تواند با این پرشش ها کنار آید به پوچی می

کارگردان تئاتر عروس مردگان:

استقبال مردمی خوب است ولی جوابگوی هزینه‌های مان نیست

مخاطب در فرهنگسرای طوبی بوده ایم که بنده و تیمم بسیار از این بابت خوشحالمیم.

دهقان ضمن تشکر از حضور مسئولین در این نمایش خاطر نشان کرد: خواهشی که از مسئولین داریم این است که از ما حمایت کنند، استقبال مردمی خوب است ولی جوابگوی هزینه هایی که ما داریم نیست.

وی بیان کرد: در این راه هزینه‌های اولیه‌ای انجام دادیم و در طی این مسیر هزینه‌های جاری داریم که از جمله آن‌ها هزینه سالن است، از این رو از مسئولین این خواسته را داریم که در صورت امکان در بحث مالی از ما حمایت کنند که این کمک می‌تواند بصورت خرید بلیط برای کارکنانشان با تخفیفی که از طرف ما شامل آن‌ها می‌شود یا به هر صورت دیگری باشد.

همچنین اسماعیل جهانگیری، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی هرمزگان نیز افزود: در دوران پسا کرونا هنرمندان باید بیشتر به فضای اجراها بازگردند و سالن‌ها پررنگ کنند و در این راه حمایت‌های لازم را از طرف خود انجام می‌دهیم زیرا خود هنرمندان باید اقصاد هنر را رونق دهند.

مخاطب در برابر هزینه و وقتی است که آن‌ها برای ما صرف می‌کنند.

وی ادامه داد: تلاش کردیم کاری با کیفیت و در خور شأن مخاطب تولید کنیم که امیدوارم در این مسیر موفق شده باشیم.

کارگردان تئاتر عروس مردگان در خصوص استقبال مردمی از این‌ نمایش بیان کرد: ما با تیم ۲۶ نفره برای این لحظه تلاش زیادی کردیم و خدا را شاکریم که تا به این لحظه نگاه لطف خدا بر ما بوده شده و شاهد جاری شدن سیل

«هستی مرگ» به نمایشگاه کتاب می‌آید

سویه‌های فلسفی گفت: اگرچه در استفاده از صفت فلسفی برای این کتاب کمی محافظه‌کاری دارم، اما خیلی وقت است که فکر می‌کنم با جهان و موضوعاتش نمی‌توان مواجهه غیرفلسفی داشت. «هستی مرگ» معنای «وجود» را دنبال می‌کند که همهٔ سال‌های جوانی از دریچه فلسفه آن را پی گرفتم‌ام.

مافی با بیان اینکه سکوت طولانی مربوط به انتشار آثارش بوده و نه نوشتن، افزود: در چند سال گذشته روی نگارش چندین اثر غیرداستانی متمرکز بوده‌ام که در میان آن‌ها دست‌کم دو اثر دیگر با همین قالب روایی

برای مخاطبی خواندنی است که به دنبال حرف فلسفی نیست و هم مخاطبی دارد که متمایل به درک جهان از طریق فلسفه است،

افزود: بعد از چندین کتاب در قالب داستان‌ها، البته آن‌ها هم مضامین فلسفی داشتند، در «هستی مرگ» خواننده با روایت‌های واقعی از زندگی خودم با اس‌م واقعی افراد روبه‌رو می‌شو‌ند که از دنیا رفته‌اند یا در قید حیات هستند. دست‌کم خودم اثری را در ادبیاتمان سراغ ندارم که این‌طور کاملاً منطبق بر واقعیت زندگی نویسنده باشد و از آن برای ارائه مفاهیم استفاده کند.

این نویسنده درباره انتشار چنین اثری با

تاریخ نگار

کمپانی هند شرقی در عصر زندیه

کهنه آوری: کاظم گلخنی

ظهور سلسله زندیه، کریم خان تسهيلات جدیدی را برای رونق کار شرکت هند شرقی انگلیس در ایران تدارک دید. حق انحصاری واردات پارچه‌های پشمی به ایران، معافیت از حقوق گمرکی و حق تأسیس تجارتخانه در بندر بوشهر نمونه‌هایی از این دست است. امکانات در ازای عدم خروج طلا و نقره از ایران اجرایی می‌گشت، شرکت هند شرقی این شروط را به سود خود نیافت و در سال ۱۷۷۰هـ مرکز نمایندگی خود را از بوشهر به بصره منتقل نمود.

پس از گذشت سه سال، نمایندگی بوشهر دوباره فعالیت خود را آغاز کرد و به تدریج به مهم‌ترین مرکز فعالیت‌های سیاسی، اقتصادی و نظامی انگلستان در خلیج فارس و دریای عمان تبدیل گشت.

از دیدگاه مقامات شرکت، طلا و ابریشم عمده‌ترین و سودآورترین کالاهای صادراتی ایران به شمار می‌رفت و هدف اصلی آنان خرید ارزان این اقلام از تولیدکنندگان اصلی و ارسال آن به هندوستان و تمامی خاک اروپا بود. هندوستان به عنوان حلقه واسطی در این زنجیره اقتصادی از اهمیتی فراوان برخوردار بود.

در سال ۱۷۵۱، بهای کالاهای صادراتی شرکت هند شرقی از طریق بنادر خلیج فارس برابر ۴۵ هزار لیره بود که عمداً از طریق بندرعباس انجام می‌گرفت و این رقم برابر یک چهارم مجموع کل صادرات شرکت به شرق بود. از مجموع ۹۰ لک روپیه، بازگانی خارجی ایران در اواخر دوره زندیه، چهل لک با سواحل خلیج فارس و دریای سرخ و سی لک روپیه با هندوستان بود. تجارت با هندوستان نیز در حدود ۳۰ درصد تمام بهای تجارت ایران را تشکیل می‌داد.

شرکت هند شرقی، بازرگانان محلی را به همکاری با عناصر انگلیسی و داد و ستد کالاهای ساخت انگلستان ترغیب می‌کرد. عوارض کنسولی که از کشتیها می‌گرفتند، هزینه نگهداری تأسیسات آنان در خلیج فارس می‌شد. کرایه مال التجاره گوناگونی که ناوگان تجاری انگلیس از هند به خلیج فارس می‌آوردند نیز سود فراوانی برای آنان در پی داشت. خلیج فارس، جایگاه مناسبی برای فروش انواع منسوجات انگلیسی و مازاد تولیدات کارخانه‌های آنان بود. فروش این اقلام به صورت مستقیم به صنعت ملی انگلستان یاری می‌رساند. ۷۵ درصد فروش انگلستان در خاورزمین در ایران انجام می‌گرفت.

سیاست شناور انگلستان و شرکت هند شرقی و چگونگی موضع‌گیریهای آنان دربراه ایران، ارتباط تنگاتنگ و ناکسسیتی میان سودبوری از جریانات داشت و سیاست منفعت‌طلبی این عناصر همواره بر منافع ملی و رعایت حقوق قانونی ملتهای منطقه برتری داشت.

لوریمر سرکنسول انگلستان در بوشهر در سال ۱۹۱۳ با اشاره به درخواست کریم‌خان زند از شرکت هند شرقی برای دستیابی به ناوگان نظامی در خلیج فارس می‌نویسد:

او در سال ۱۷۶۴ تقاضای یک یا دو فروند ناوشکن کرد، همچنین خواستار شد که دو کشتی به صورت دائم برای

حفظ در خلیج فارس اختصاص دهد و پذیرفت که شهر ریگ را به شرکت هند شرقی واگذارد. ولی آن طور که معلوم است، حکومت بمبئی توجهی به این پیشنهادها ننموده اما با واگذاری یک کشتی موافقت کرد مشروط به اینکه به گونه‌ای از کشتی استفاده شود که ضامن منافع شرکت باشد و موجب تیرگی فضای تجاری نشود. نمونه‌ای از اقدامات عناصر انگلیسی در منطقه خلیج فارس را که نشانگر اهمیت و رجحان منافع اقتصادی آن دولت بر تمامی شلونات حیات اجتماعی ایران در دوره زندیه می‌شود به عنوان یک واحد سیاسی مستقل در جریان تحولات فوریه ۱۷۶۳ بندرعباس یافت:

در پایان فوریه ۱۷۶۳ انگلستان آماده شد تا با همه کارکنان تجارتخانه و کالاها بندرعباس را ترک کنند. اما برای تنبیه جعفرخان (برادر سفیرخان لاری حاکم جدید بندرعباس که درخواست افزایش مالیاتها را داشت) که در آن زمان در لار بوده، اندک کالاهای باقیمانده ایرانیان را که در تجارتخانه هلند نگهداری می‌شد غارت کردند، همه درها و پنجره‌های تجارتخانه را شکستند و در سکوهای محل استقرار توپ، آتش افکندند.

در جریان حملات ارتش ایران بر بصره در حدود سالهای ۱۷۶۶–۱۷۵۵/۱۹۹۰–۱۱۸۹هـ که در نتیجه حمایت این والی‌نشین تحت نظر عثمانی از حملات خوارج عمان به سرحدات دریایی ایران، ضبط اموال حجاج و زائران انجام می‌گرفت، ناوگان شرکت هند شرقی که در این شهر نمایندگی داشت، با چندین فروند کشتی توپدار از طریق سشطالعرب، سپاهیان ایران را مورد تهاجم و آتش‌باری قرار دادند.

ناوگان شرکت هند شرقی انگلیس در جریان تحولات سال ۱۷۶۱ و تلاش کریم خان برای تسلط بر بندر ریگ و جزیره خارک و تقابل با میرمهنّا، حاکم خودخوانده در این مناطق که تمرکز سیاسی و نظامی ایران را تهدید می‌نمود، از حمایت نیروهای زندیه خودداری نمود و عملیات آنان را با ناکامی روبه‌رو ساخت.

ادامه دارد